

CKV als examenvak afschaffen betekent verarming van de culturele opvoeding van de leerlingen.

Met onderstaande motivering wil ik namens het Arte College in Almere; een school met theater als leeromgeving weergeven waarom de keuze voor het afschaffen van CKV als examenvak een slechte zaak is in de vorm waarop het nu in het wetsvoorstel is omschreven.

We leven in een tijd waarin cultureel zelfbewustzijn een belangrijke competentie, die ertoe bijdraagt dat mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar en de samenleving. In het wetsvoorstel wordt gesproken over een notitie die stelt dat elke school de verplichting heeft vanuit elk vak een link met cultuur te leggen. Dit is een veel te vrijblijvende aanpassing. Onderwijs is in algemene zin cultuuroverdracht. Het vak CKV echter, vertegenwoordigt een specifiek deel van cultuuroverdracht, namelijk cultuuroverdracht vanuit de kunst. Kunst draagt bij aan vernieuwend denken, schetst van elke tijd een eigen tijdsbeeld, geeft commentaar en dwingt zo om op andere manieren naar ontwikkelingen te kijken. Met andere woorden: Kunst verruimt de blik van de mens, en draagt bij aan maatschappelijke binding. Om de eigen cultuur en de culturen waar we dagelijks mee samen leven te leren begrijpen, zijn kunstuitingen even waardevol als geschiedenis, aardrijkskunde, wiskunde, natuurwetenschap, talen, etc. Indien in het onderwijs de nadruk komt te liggen op de basisvakken betekent dit verarming van het onderwijs en daarmee zal de motivatie van de leerlingen niet verhogen. Dit leidt weer tot meer uitval, waarmee het rendement van de maatregel beneden nul uitkomt.

De afschaffing van de cultuurkaart is de voorbode geweest van dit wetsvoorstel lijkt het, want met het wegvallen van de cultuurkaart waarmee veel onderdelen van het vak CKV werden vormgegeven, is een deel van de (financiële) mogelijkheden van scholen wegevallen.

Het belang dat de laatste tijd gehecht wordt aan de basisvakken gaat direct ten koste van het onderwijs als cultuuroverdracht. Kinderen horen te blijven leren hoe de wereld in elkaar zit, de verbanden te leren zien, hun geschiedenis te kennen, de kunstzinnige uitingen om hen heen te leren begrijpen. Bezig zijn met kunst zorgt voor maatschappelijke binding. De school is de plek waar die verbindingen gelegd kunnen worden een rijke leeromgeving te creëren, waar leerlingen leren en leren creëren. Om een genie in wiskunde te worden zul je creatief moeten zijn. Die creativiteit ontwikkel je door je te verdiepen in de wereld om je heen en de mensen die daar vorm aan gegeven hebben op verschillende manieren. Kunst kijken, kunst beleven, kunst maken en kunst analyseren is een belangrijk onderdeel in de ontwikkeling van creatief denken.

Helaas schijnt de politiek niet te beseffen dat alles evenveel waarde heeft. Een burger kan niet zonder basisvaardigheden op het gebied van de eenvoudige wiskunde, zoals genoemd in het voorstel wiskunde C in te voeren in het profiel Cultuur en maatschappij, noch zonder de basisinzichten in de betekenis van kunstzinnige uitingen om ons heen. En juist dit is de doelstelling van het vak CKV. Beide trajecten moeten dezelfde status in de schoolontwikkeling hebben in de route naar het examen!

Om het basisniveau van leerlingen te verhogen is de reken- en taaltoets ingevoerd. Het rendement van de rekentoets kan nog niet onderzocht worden, want de eerste leerlingen die deze toets maken komen pas over een paar jaar van school. Onderzoek eerst wat het rendement van de invoering van de rekentoets is, voor met een nieuw voorstel m.b.t. de ontwikkeling van exacte vaardigheden te komen.

Het voorstel CKV onder te brengen bij andere vakken is veel te zwak geformuleerd en geeft geen enkele garantie op behoud van het kwaliteitsniveau wat na jaren van inspanning door scholen en docenten nu is bereikt. Er zijn hechte samenwerkingsverbanden met culturele instellingen ontstaan die ertoe bijdragen dat leren ook buiten de school plaats vindt,. Het afschaffen van CKV betekent enorme kapitaalvernietiging. Daarnaast is het een belediging aan dezelfde scholen en docenten die vanuit passie en betrokkenheid geïnvesteerd hebben in het vormgeven van het vak en het kunst en cultuuronderwijs een gezicht hebben gegeven.

Uit onderzoek blijkt dat op scholen met veel aandacht voor kunst en cultuur de saamhorigheid en betrokkenheid van leerlingen bij school, elkaar en de omgeving groter is. Het zelfvertrouwen van de leerlingen is hoger en er is meer openheid naar andere culturen. Op het Arte College merken we dat dagelijks, juist omdat de aandacht voor het intellect (hoofd), het beleven (hart) en het doen (handen) in evenwicht is. Iedereen krijgt de kans ergens in uit te blinken. Ligt de nadruk alleen op het intellect dan bewerkstellig je meer uitvallers!

Dat er ruimte voor profilering gegeven wordt aan scholen is op zich positief, maar behoud de status van het vak CKV door het als examenvak of als kunstgeschiedenis te behouden!!!!

Namens het Arte College, school voor VMBO, HAVO, VWO

Klazien Fokker (schoolleiding)